

Seat No. : _____

TU-108

M.A. Sem.-I

May-2013

History 405

(History of Science and Technology in Ancient India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૨) અભ્યર્થી દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર લખો.

૧. હડપ્પાકાલીન ખાણ ઉદ્યોગ ઉપર નિબંધ લખો.

અથવા

વેદકાલીન ભૌતિક અને જૈવિક વિજ્ઞાન અને તકનીકી તપાસો.

૨. પ્રાચીન ભારતમાં તકનીકીના ઉદ્ભવ અને વિકાસનું વર્ણન કરો.

અથવા

પ્રાચીન ભારતના ખગોળશાસ્ત્રનું ટીકાત્મક વિવેચન કરો.

૩. અલકિમિયાના વિકાસનું વર્ણન કરો.

અથવા

પ્રાચીનકાળના કૃષિવિજ્ઞાન અને તકનીકીના ઉદ્વિકાસને તપાસો.

૪. આયુર્વેદ ક્ષેત્રે ચરકના ફાળાનું પૃથ્થકરણ કરો.

અથવા

સુશ્રુત ઉપર નિબંધ લખો.

૫. ઁક કે ઁ વાક્યોમાં તમારો જવાબ લખો :

- (૧) પર્યાવરણીય પુરાતત્ત્વ
 - (૨) જૈવ વિવિધતાનું પતન
 - (૩) બૃહત્ સંહિતા
 - (૪) આર્યભટ્ટ
 - (૫) અર્થશાસ્ત્રમાં વિજ્ઞાન
 - (૬) ઋગ્વેદમાં વિજ્ઞાન
 - (૭) અથર્વવેદમાં વિજ્ઞાન
 - (૮) કૃષિ પારાશર
 - (૯) વૃક્ષ આર્યુવેદ
 - (૧૦) વિજ્ઞાની તરીકે પારાશર
 - (૧૧) રસરત્નાકર
 - (૧૨) અષ્ટાંગ સંગ્રહ
 - (૧૩) સૂર્ય સિદ્ધાંત
 - (૧૪) અષ્ટાંગ હૃદય
-

Seat No. : _____

TU-108

M.A. Sem.-I

May-2013

History 405

(History of Science and Technology in Ancient India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All the questions carry equal marks.
(2) Candidates have to attempt **all** the questions.

1. Write an essay on mining technology during Harappan period.

OR

Examine Vedic physical and biological sciences and technologies.

2. Discuss the origin and development of technology in ancient India.

OR

Discuss critically astrology during ancient India.

3. Describe the development of al-Chimia.

OR

Examine the evolution of agrarian science and technology during ancient times.

4. Analyse the contribution of Charaka to Ayurveda.

OR

Write an essay on Susruta.

5. Write your answer in **one** or **two** sentences :

- (1) Environmental archaeology
 - (2) Biodiversity loss
 - (3) Vrihat Samhita
 - (4) Aryabhata
 - (5) Science in Arthasastra
 - (6) Science in Rig Veda
 - (7) Science in Atharvaveda
 - (8) Krishi Parasara
 - (9) Vriksh Ayurved
 - (10) Parasara as a Scientist
 - (11) Rasratnakar
 - (12) Astangasamgraha
 - (13) Surya Siddhanta
 - (14) Astanghrdaya
-